

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 64. Hæreticorum objecta dissolvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

qui, ac proinde historiam Evangelicam probe callebant) videlicet Iustini Martyris in Dialogo supra relato, Irenæi l. 4. contra Valentium c. 32. Tertulliani lib. ad Scapulam c. 2. Cypriani l. 2. epist. 3. Eusebii Cæsariensis l. 1. Evangelic. demonstr. c. ult. Gregorii Nysseni orat. 1. de festo Paschæ, Basilii l. 2. de Baptismo in respons. ad q. 2. Ambrosii lib. 4. de Sacram. & lib. 1. de Offic. c. 48. Cyrilli Hierosol. Catech. mystag. 5. Cyrilli Alexandrini anathemat. 2. & in postrema ad Nestorium epistola. Augustini 10. Civ. 20. & lib. 22. c. 10. Et lib. 9. Conf. c. 3. Chrysostomi hom. 61. ad pop. Antioch. & hom. 24. in 1. ad Corinth. Gaudentii Brixienis Episcopi serm. 2. ad Neophytos, &c. Ecclesiæque & omnes Christianæ Nationes, Orientales & Occidentales, semper ita crediderunt, & unanimi consensu tamquam veritatem Catholicam semper receperunt, prout innumeris testimoniis invictè probat liber aureus de perpetuitate fidei, sicut & defensio illius. Quod autem apud tam multos, in tot aliis ab invicem diffidentes, unum invenitur, non est erratum, sed traditum. Quodque tam unanimi tamque constanti omnium Patrum, omniumque Christianarum Nationum consensu contrarium invenitur, non potest esse dogma Catholicum, utpote singulare & novum, Catholicæque traditioni & perpetuæ omnium populorum Christianorum fidei contrarium.

CAPUT LXIV.

Hæreticorum objecta dissolvuntur.

797 **O**bjiciunt 1.º. *Unâ oblatione Christus consummavit in æternum sanctificatos.* Hebr. 10. Sed ibi per unam oblationem, intelligitur oblatio crucis. Unicâ ergo crucis oblatione Christus consummavit in æternum sanctificatos. Ergo opus non est aliâ oblatione, nec sacrificio.

Respondeo 1.º. sensum Apostoli esse, quoddam quia sub priori Testamento, ut Apostolus ait ibidem c. 7. propter Leviticis Sacerdoti imbecillitatem, consummatio non erat, oportuit Sacerdotem alium secundum ordinem Melchisedec exurgere, Dominum nostrum Jesum Christum, qui possit omnes quotquot sanctificandi essent, consummare, & ad perfectionem adducere. Quod unâ oblatione Christus præstitit, sed duplici modo factâ, modo scilicet cruento in cruce, in cruento in cena. Una quippe eademque est oblatio crucis & cenæ, quoad rem principaliter oblatam, quæ est unus & idem Christus. Quâ quidem oblatione, cruento modo factâ, consummavit in æternum sanctificatos quoad virtutis sufficientiam: utpote per quam obtulit sufficiens, imò superabundans pretium redemptionis generis humani; sed quia virtus cruenti illius sacrificii nobis non applicatur immediatè per septimam, sicut ultra cruentum illud sacrificium requiritur baptismus, fides, spes, charitas, per quæ virtus illius sacrificii nobis applicetur ad peccatorum remissionem, & justificationem; sic etiam requiritur in cruentum Missæ sacrificium, per quod eadem virtus nobis applicetur ad sanctificationem. Quod tamen (ut dixi) non est aliud & aliud sacrificium quoad substantiam, sed quoad modum dumtaxat. Nec in cruentum idem requiritur, quasi novum pretium & nova redemptio generis humani, sed quasi applicatio pretii per sacrificium cruentum perfoluti.

798 **R**espondeo 2.º. distinguendo consequens: opus non est aliâ oblatione quoad substantiam, concedo: quoad modum, subdistinguo. Non est opus aliâ oblatione tamquam præstante novum pretium

redemptionis nostræ, concedo. Tamquam applicante pretium per sacrificium crucis prælitum, nego.

Objiciunt 2.º. In nova lege unicus est Sacerdos, Jesus Christus, secundum illud Hebr. 7. In veteri lege alii quidem plures facti sunt Sacerdotes, idcirco quod morte prohiberentur permanere: hic autem (Jesus) est quod maneat in æternum, sempiternum habet sacerdotium. Unde & salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum. Ergo Christus in nova lege alios à se non instituit Sacerdotes.

Respondeo consequens esse verum de Sacerdotibus principalibus, in sua persona, suo nomine, propriâque autoritate sacrificantibus. Hoc enim sensu Christus in nova lege unicus est Sacerdos principalis, in sua persona, suo nomine, propriâque autoritate sacrificans; sed quia Christus voluit, post mortem suam, visibile sacrificium in Ecclesia sua permanere, quo cruentum sacrificium crucis representaretur, ejusque memoria in finem usque sæculi permaneret, atque illius salutaris virtus, in remissionem eorum, quæ à nobis quotidie committuntur, peccatorum applicaretur (inquit Tridentinum sess. 22. c. 1.) idèd plures esse voluit Sacerdotes ministeriales, non ipsi succedentes; sed ipsi instrumentaliter ministrantes, per quos ipse, tamquam unicus Sacerdos principalis, sacrificaret. Sicut enim ipse est, qui principaliter baptizat, & consecrat per Sacerdotes, tamquam Vicarios suos & Ministros; sic ipse est qui per eosdem principaliter sacrificat. Quod enim Sacerdotes faciunt, in persona ipsius faciunt, non sua, ipsiusque, non suo nomine & autoritate.

Objiciunt 3.º. Non apparet quomodo sacrificium, quod vocamus Eucharisticum, sit verum sacrificium; quandoquidem nulla in eo appareat peremptio seu destructio victimæ. Neque enim panis & vinum sunt victimæ illius sacrificii, sed ipsæmet Christus secundum nos. Sic enim Patres. Sic Tridentinum his verbis: *In divino hoc sacrificio quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur, & incremèntè immolatur, qui in ara crucis semel seipsum cruentè obtulit.*

Respondeo negando antecedens. 1.º. quia ad rationem sacrificii non requiritur destructio principalis victimæ in se, sed vel in se, vel in aliquo adjuncto (ut aliquibus placet) & ostenditur in sacrificio Abraham, in quo Isaac mactatus non fuit, sed aries in locum ipsius substitutus; necnon in sacrificio duorum passerum, vel hircorum, de quo Levit. 14. quorum uterque unam moraliter constituebat victimam; uterque tamen non jugulabatur, sed unus dumtaxat, alter verò peccatis populi onustus dimittebatur. Ergo vera sacrificii ratio non exigit, ut quidquid in se offertur in sacrificium, in se destruat. Christus verò licet non destruat in se, destruitur in adjuncto pane, vel vino.

2.º. quia ad rationem sacrificii saltem non requiritur physica victimæ destructio, sed sufficit moralis; in eo consistens, quod victimam ponatur in statu, in quo servire amplius non potest ad priores usus, vel ponitur in statu destinato ad destructionem. Siquidem effusio vini in terram, facta ad honorem Dei à legitimo Ministro, cum aliis circumstantiis ad sacrificium requisitis, in veteri lege, dicebatur libatio, & per effusionem illam vinum dicebatur sacrificari, tamen physicè & substantialiter non destruebatur, sed solum reddere inutile ad potationem, ponereturque in statu tendente ad corruptionem. Hoc autem modo Christus in sacrificio Eucharistico verè sacrificatur; tamen physicè & substantialiter non destruitur: quia equidem ponitur in statu destinato ad esum & potum, per quem licet non deinat esse absolute,

absolutè, sed integer perseveret, definit tamen in esse Sacramenti: nec in eo statu corpus Christi (licet animatum) seipsum naturaliter movere potest, nec agere in corpora extrinseca.

CAPUT LXV.

*Sacrificium Eucharisticum in ultima cœna
Christus instituit.*

802 **P**atet ex dictis capite precedenti, atque optimè explicat Concilium Senonense anni 1524. Decreto II. de sacrificio Missæ: *Porro etsi Christus, assistens pro nobis Pontifex, non per sanguinem vitulorum, aut vitulorum, sed per proprium sanguinem, introiit semel in sancta, æternâ redemptione inventâ: negari tamen non potest Sacros in æternum, secundum ordinem Melchisedech, ac proximo, ejus exemplo, sacrificium aliquod obtulisse, quod exteriori panis & vini formâ veteri illi Melchisedech oblationi responderet; erat enim Sacerdos Dei altissimi. Quod utique fecit in supræmilla cœna. Nam accepto pane gratias egit, & fregit, deditque discipulis suis, dicens: Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur; & ab Evangelicis Sacerdotibus jurgi observantiâ præcepti iterari: hoc facite in meam commemorationem. Hoc enim holocaustum, hæc vitima pro peccato, hæc hostia pacifica, hoc iugè sacrificium, hæc munda oblatio, quam in omni loco Malachias prædixit offerendam, cum dixit, quod repudiatis legis antiquæ caeremoniis, ab ortu solis usque ad occasum, magnum esset nomen Domini in Gentibus.*

CAPUT LXVI.

*In sola utriusque speciei consecratione consistit
essentia sacrificii Eucharistici.*

803 **S**unt qui putant rationem sacrificii Eucharistici absolvi in sumptione seu Communione. Alii in consecratione & sumptione simul. Alii superaddunt oblationem. Sed assertio nostra est sancti Thomæ q. 82. a. 10. in corpore, & ad 1. & q. 83. a. 4. ubi dicit, Sacerdotem per illa verba: *supra quæ professio, &c.* (quæ Sacerdos dicit statim post consecrationem) petere ut *sacrificium peractum*, sit acceptum Deo. Et probatur 1.º quia non consistit in oblatione expressa & vocali, distincta à consecratione; neque in sumptione seu Communione. Igitur in sola utriusque speciei consecratione. Probatur prior pars antecedentis, quia talis oblatio nullibi præscripta legitur in sacrificiis veteris legis; imò ne Christus quidem eam fecisse legitur in sacrificio crucis. Igitur non est de ratione sacrificii.

804 Probatur etiam posterior pars, quia de omnibus sacrificiis legis aliquid non comedebatur (ut patet in holocausto, quod totum comburebatur, & vino, quod in terram effundebatur) nec comessio requiritur ad salvandam destructionem, in ratione sacrificii requisitam, prout n. 801. & 803. vidimus; nec Christus, cruentè in cruce immolatus, comestus fuit; nec satis constat, an in ultima cœna seipsum comederit. Id enim licet non negemus, imò cum Hieronymo affirmemus, non legimus in Evangelio. Neque id ex traditione habetur. Et tamen sacrificium integrum certissime perfecit.

805 Probatur 2.º quia Christus dicendo, accipite & comedite, *hoc est corpus meum*, accipite & bibite, *hic est sanguis meus*, &c. sacrificium obtulit; & addendo: *hoc facite in meam commemorationem*, Apostolos novæ legis Sacerdotes instituit, prout Tridentinum definit sess. 22. c. 1. sed hoc totum dixit ante sumptionem: ergo sacrificium obtulit, & Apostolos Sacerdotes instituit, Tom. III.

ante sumptionem. Deinde Gregorius Nyssenus orat. 1. de Christi Resurrect. *Pilati sententiam* (inquit) *consilio suo anteverit, & arcano sacrificii genere... seipsum pro nobis hostiam offert... Quando id præstitit? Cum corpus suum discipulis edendum, & sanguinem bibendum præbuit, tunc (igitur ante sumptionem) aperte declaravit, Agni sacrificium jam esse perfectum* (exhibendo scilicet corpus suum, licet animatum, idoneum ad edendum, & sanguinem idoneum ad bibendum, sequitur enim) *nam victima corpus nec est ad edendum idoneum, si animatum sit. Quare cum corpus edendum, & sanguinem bibendum discipulis exhibuit, jam arcana & non aspectabili ratione corpus erat immolatum.* Ecce Nyssenus assertionem nostram perspicue docet, & destructionem in hoc sacrificio requisitam explicat uti nos suprâ n. 801.

Ante Nyssenum Irenæus l. 4. c. 32. sacrificii rationem in consecratione positam satis aperte declaraverat, dicens: *Discipulis suis dant consilium offerendi... eum qui est ex creatura panis, accipit, & gratias agit, dicens: hoc est corpus meum. Et calicem similiter... suum sanguinem confessus est, & sic novi Testamenti docuit oblationem, quam Ecclesia ab Apostolis accipiens offert Deo in universo mundo.*

3.º in consecratione Eucharistiæ tria fiunt, in quibus sacrificii veri & realis ratio consistit. Primum res profana fit sacra. Panis enim, res alioqui terrena & communis, per consecrationem vertitur in corpus Christi, & vinum in sanguinem, rem utique omnium sacratissimam. Secundò in consecratione res illa, sacra ex profana effecta, Deo offertur, dum super altare Dei collocatur. Nam victimam in altari per verba consecrationis ponere, est reipsa illam Deo offerre. Ipsa namque consecratio ex Christi institutione oblatio est Deo facta, & Sacerdos intendens facere quod Christus fecit per consecrationem, eo ipso offert Deo rem consecratam, utpote quam Christus tanquam principaliter consecrans eo ipso principaliter offert. Tertio, per consecrationem res quæ offertur ad veram, realem & sensibilem mutationem & destructionem ordinatur, dum ad etum & potum destinatur. Atque hoc pacto non deest hic moralis destructio, sufficiens ad rationem sacrificii: maxime cum ipsi quoque addatur realis & substantialis destructio in adjuncto, sive in pane & vino, ex quibus Christi corpus & sanguis efficiuntur, & accipiunt formam cibi & potus.

Denique in ea actione posita est essentia sacrificii Eucharistici, quæ maxime fit in persona Christi; quandoquidem Sacerdos, dum sacrificat, sic agit in persona Christi, ut ipse Christus sit principalis sacrificans. Sed consecratio est quæ maxime fit in persona Christi. Quia in consecratione sic loquitur Sacerdos, quasi etiam ipse Christus. In sumptione verò Sacerdos non agit in persona Christi: quamvis enim se tradat ad edendum & bibendum, sicut se tradidit ad crucifigendum; ipsa equidem comessio non magis fit in persona ipsius, quam crucifixio: neque enim Christus est qui principaliter manducat, neque manducatio fit nomine ipsius, sed proprio nomine Sacerdotis, tanquam principalis manducantis. Ea quippe sola fiunt in persona Christi, tanquam principalis agentis, in quibus Christus est qui principaliter agit per hominem, tanquam Vicarium, Legatum & Ministrum suum, vice ipsius agentem. Dum verò Sacerdos Eucharistiam sumit, Christus non est qui principaliter sumit per Sacerdotem, tanquam Vicarium, Legatum & Ministrum suum, vice ipsius fumentem. Ergo sumptio non fit in persona Christi.

Consecratio verò utriusque speciei idè est de essentia sacrificii, prout à Christo institutum est, quia ex Christi institutione expressam repræsentat.